

Vzpomínka na profesora Roberta Alexyho

8.9.2026 - Sojková Machoň | Právnická fakulta UK

Ve věku nedožitých 81 let zemřel 5. září 2026 profesor Robert Alexy, jedna z nejvýznamnějších osobností evropské právní filozofie a ústavní teorie druhé poloviny 20. a počátku 21. století. Jeho odchod představuje významnou ztrátu pro právní vědu v Německu i ve světě.

Profesor Alexy vystudoval filozofii a právo, znám je především svou teorií právní argumentace, ale také teorií právních principů, kterou aplikoval na základní práva. Velmi slavná se stala jeho díla o proporcionalitě a poměrování základních práv, která patří k celosvětově nejcitovanějším a nejvlivnějším pracím v této oblasti. Ve svém přístupu k právu byl nonpozitivistou navazujícím především na poválečné dílo jiného významného německého právního filozofa Gustava Radbrucha, rozvíjel koncepci racionality a správnosti práva. Profesor Alexy byl jedním z nemnoha právních filozofů působících ve 20. a 21. století, jehož rozsáhlé dílo představuje ucelený systém. I v pozdějších letech velmi rád navštěvoval velké konference i menší právněfilozofické semináře, kde proslul jako vynikající diskutér, který dokázal vzbuzovat zájem o právní filozofii a teorii. Jeho myšlenky tak našly řadu žáků a pokračovatelů, a to i mezi českými a slovenskými právními vědci.

Profesor Robert Alexy měl blízký vztah také k Univerzitě Karlově. V roce 2012 mu Univerzita Karlova udělila čestný doktorát a dlouhodobě spolupracoval s akademickou obcí Právnické fakulty UK.

Na profesora Alexyho budeme vzpomínat jako na mimořádného právního teoretika, jehož dílo zásadně proměnilo způsob, jakým přemýšlíme o právu, právní argumentaci a základních právech. Jeho intelektuální odkaz zůstane součástí právní vědy po mnoho dalších generací.

<https://www.prf.cuni.cz/aktuality/vzpominka-na-profesora-roberta-alexeho>